Magiczny Kraków

Historyczny miejski autobus SAN H100B znów przewiezie pasażerów

2026-07-12

Są takie pojazdy w historii polskiej motoryzacji, bez których trudno sobie wyobrazić rozwój transportu zarówno tego miejskiego, jak i międzymiastowego. Do takich należy autobus SAN H100. MPK w Krakowie właśnie przywróciło do ruchu miejską wersję tego wyjątkowego autobusu. Już w niedzielę, 12 lipca, będzie się można nim przejechać w ramach Krakowskiej Linii Muzealnej.

SAN H100B został zaprezentowany w czwartek, 9 lipca, na terenie zajezdni autobusowej Wola Duchacka. Jest przykładem tego, jak dzięki dużym umiejętnościom i wiedzy pracowników MPK w Krakowie można uratować historyczny autobus przed całkowitym zniszczeniem.

Historia autobusu San H100B

Egzemplarz SAN H100B, który dołączył do floty krakowskiego przewoźnika, został wyprodukowany w 1973 r. Został przekazany do Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Toruniu, gdzie kursował na regularnych liniach. Po wycofaniu ze służby pod koniec lat 70. ubiegłego wieku trafił jako altana na działkę, gdzie stał aż do 2015 r. Dzięki temu przetrwał, chociaż w bardzo złym stanie.

W sierpniu 2024 r. trafił do MPK w Krakowie, gdzie przeszedł prace renowacyjne. Duże doświadczenie pracowników krakowskiego przedsiębiorstwa w tego typu pracach pozwoliło na odtworzenie pojazdu zgodnie z pierwotnym wyposażeniem i wyglądem. Autobus odzyskał blask i pełną sprawność. Chociaż w przeszłości do MPK w Krakowie tego typu pojazdy nie trafiły, to były częstym gościem na krakowskich ulicach. Teraz ten jeden z niewielu zachowanych autobusów w wersji miejskiej, z herbem Torunia na burtach, dołączył do kolekcji historycznych pojazdów krakowskiego przewoźnika.

A jak zaczęła się historia autobusów typu SAN H100? Seryjna produkcja ruszyła w 1967 r. w Sanockiej Fabryce Autobusów. W konstrukcji nadwozia wykorzystano wiele elementów pochodzących z poprzedniego samonośnego modelu H01/H25, ale wsparcie na mocnej ramie dawało gwarancję długiej eksploatacji. Budowano dwa typy nadwozia różniące się rodzajem drzwi wejściowych i układem wewnętrznym siedzeń. Model H100A był przeznaczony dla komunikacji międzymiastowej a H100B dla miejskiej. Pojazd napędzał silnik pochodzący z ciężarówki Star 28 (na olej napędowy) lub Star 29 (benzynowy).

O ile wersja dalekobieżna (San H100A) została dobrze odebrana przez PKS-y i ich pasażerów stając się popularnym pojazdem na równi z Jelczem 043, o tyle niewielkie wnętrze pojazdu San H100B pozwalające na przewóz około 60 pasażerów w zasadzie dyskwalifikowały te autobusy z ruchu dużych miast. Tam potrzebne były bardziej pojemne pojazdy, w tym przegubowe, gdzie napełnienie było zdecydowanie większe. Autobusy SAN H100B malowane na kolor czerwony i bordowy wyposażone w drzwi zamykane automatycznie przez obsługę trafiły do komunikacji o stosunkowo mniejszych przewozach. Ogółem w ciągu siedmiu lat wyprodukowano blisko 24 tysiące egzemplarzy z czego blisko 6 tysięcy wersji miejskiej.

Magiczny Kraków

Autobusy SAN i zabytkowe tramwaje na Krakowskiej Linii Muzealnej

Prezentacja odremontowanego Sana H100B odbyła się w towarzystwie dwóch innych Sanów – Sana H01B z 1959 r. z kolekcji MPK w Krakowie oraz Sana H100B z prywatnej kolekcji z Dąbrowy Tarnowskiej.

Każdym z tych trzech wyjątkowych autobusów Krakowianie i turyści będą się mogli przejechać już dziś, 12 lipca. Będzie to pierwsza taka okazja w historii.

Autobusy kursują na linii nr 500 na trasie: **„Podgórze SKA”** – ul. Limanowskiego, Rynek Podgórski, ul. Krakowska, ul. Stradomska, ul. św. Gertrudy, ul. Westerplatte, ul. Pawia (powrót: ul. Warszawska, ul. Basztowa), Al. Słowackiego – **„Nowy Kleparz”**.

Nie jest to jedyna atrakcja przygotowana w najbliższy weekend dla miłośników historycznych pojazdów. 12 lipca oprócz historycznych autobusów SAN wyjechały także zabytkowe tramwaje. Na linii nr 0 pojawił się tego dnia skład wagonów SN2 i PN2.

Dzień wcześniej – w sobotę, 11 lipca – została uruchomiona linia wieczorna nr 66, funkcjonująca od ok. 18.00 do 23.00. Tam pojedzie skład wagonów N i ND oraz norymberski wagon GT6.

Przejazdy historycznymi pojazdami na Krakowskiej Linii Muzealnej odbywają się na podstawie obowiązującej taryfy biletowej, a obsługę konduktorską zapewnią członkowie Krakowskiego Klubu Modelarzy Kolejowych.